

EJ TRAKET

Ung Nordisk Musikfest fandt sted i år fra 23. februar til 1. marts i Helsingfors med deltagelse af komponister og musikere under 30 år fra de nordiske lande - med undtagelse af Færøerne, der dog havde sendt en observatør. Foretagene centrerede sig om koncerterne der fandt sted hver aften, hvor hver komponist kom for tur med de af censurkomiteen i hvert land udvalgte værker; herudover var der løbende arrangeret seminarer med foredrag og diskussion.

En af fordelene ved at lave en festival som denne ~~er~~ er den, at det kontinuerlige arbejde i større og mindre grupper igennem en uge giver samling på tingene, så sammenhængene i festivalens produktionsgang, dvs. mellem dens forskellige funktioner som orkesterkursus i ny musik for konservatoriemusikere, som diskussionsforum, som faktor i koncertlivet og dens generelle forhold til omverdenen bliver umiddelbart følelige i det indre miljø. Forholdsvis nyt er det fx., at man har dannet et fællesnordisk orkester af deltagere der tager sig af de ~~største~~ fleste af orkesterværkerne, hvad der skulle sætte skub i kommunikationen mellem deltagere. Men, som det kom frem ved evaluerings-diskussionen tilsidst lagde de mange værker et pres på orkestermusikere hvad bla. var skyld i, at deltagelsen i seminarerne blev noget sparsom. Der var heller ingen der orkede at protestere, da Henrik Otto Donner, fhv. chef for underholdningsafdelingen i den finske radio, efter i sit foredrag at have betonet de begrænsninger, der fornuftigvis måtte være for en aktivt forandrende mediepolitik, forsvandt ud af døren med en bemærkning om, at vi vist var meget enige. Heller ikke nordmanden, komponis-ten John Perssons beretning om et stort, landsdækkende initiativ ved navn "kunstneraktion 74", hvor en lang række kunstnere sluttede op om krav bla. om en statsgaranteret mindsteindtægt, formåede at stimulere til nogen særlig debat, omend information og diskussion om ting af denne art må siges at være ret vigtigt. Et stykke vej er der endnu, før spille- og diskussionsaktiviteteme for alvor er integrerede og virker gensidigt ind på hinanden. Men problemet, som jo afspejler ^{ganske} generelle arbejdsdelings-problemer hos musikfolk rundt omkring, har i UNM - sammenhæng en chance for overblik og at blive bearbejdet, hvad der i sig selv er en værdi ved institutionen.

En samlet og selektivt æstetisk vurdering af værkerne synes jeg det er urimeligt at forsøge på. Men her er hulter til bulter noget af det, jeg selv husker: Klaus ~~Enk~~ Torstenssons "Into the Layers" delte orkesteret op i mange små grupper, hvad der potentielt er stimulerende, orkester-sociologisk set. Båndt Viinholts "Rain" for orkester var kun af seks minutters varighed, men havde en meget koncentreret, drastisk virkning. Et anbefalelsesværdigt stykke til amatørorkestre! Finnen Harri Wessman og hans landsmand Mikki ~~M~~ Heiniö havde skrevet stykker i en forbavsende traditionel, romantisk stil, sidstnævnte en hel klaverkoncert med Tjaikovsky/Rachmaninov-præg. Set fra et moder^{endnu}nistisk synspunkt er det på en måde spændende at der findes nogen, som ~~ikke~~ med deres egne kompositioner påtager sig at forsvare en skrivemåde, der for en del komponister er behængt med associationer om det museums-agtige i det etablerede koncertliv (eget mindretals-synspunkt i kantine-diskussionerne). I kontrast hertil stod svenskeren Lars Hallnäs' 3 sange for alt, cello, klaver, slagtøj og vibrafon, hvor en rytmisk meget nuanceret og luftig sats tilsidst blev overdøvet af få klangmasser fra et bånd. To finske orkesterstykker af hhv. Tuomo Teirilä og Jukka Tiensuu med klangflade-præg hørtes dog også. Islændingen Thorsteinn Haukssons "Tajjah!" for alt, børnekor og et ensemble af dybe blæsere anvendte aleatoriske flader og improvisatoriske virkemidler i en ret stram arrangement. Af Finnen Eero Hämeenniemis orkesterstykker^{x)} satte små flader med bla. barok- og beatpræg op mod hinanden ~~ikke~~ med et expressivt-pluralistisk sigte. Af musikdramatiske værker var ~~der~~ der intet egentligt instrumentalteater - det skulle da lige være nordmanden Gunnar Gemetens "Tilfallet Janice, fra en sykejournal" for orkester og sopran, der under en lang indledning belystes af en blå projektor, derefter sang en stille sang, hvorefter stykket sluttede - et stykke, der ikke overraskende er påvirket af erfaringer med filmmusik. Der var to værker med tilhørende lysbilleder. Det ene var finnen Hermann Rechbergers "La macchina capriciosa" der handlede om krig og fattigdom og som virkede stærkt ved den maskin-agtige orkestersats med kontrafagot-solo. I det andet, "Kvadratspil Maldoror" af

x) "Vox Humana"

nordmanden Olav Anton Thommesen, reciterede to skuespillere ~~med~~ med høj stemme en surrealistisk tekst, til akkompagnement af billeder, ^(ufriwilligt) der demonstrerede den traditionelle surrealismes mands-chauvinistiske slagside. Det mest skandaløst virkende stykke var nordmanden Frank-Tveor Nordenstens ~~Ålax~~ "Alodex Sosja" for orgel, der var statisk og varede tre kvarter. Festivalens eneste kvindelige deltager var svenskeren Kerstin Jeppson med en strygekvartet med præg af østeuropæisk folkemusik og saft og kraft i det klanglige. Yngste deltager var den 15-årige Nils Henrik Ashein fra Norge med en blæseroktet. Af danske deltagere var der ~~især~~ isøvrigt Hans Abrahamson med "Flowersongs" for 3 fløjter, Erik Højsgård med "Solprismer" for strygekvartet, Søren Berfoed med "Cageomage" for præp. klaver, Svend Aaquist Johansen med "UNITE 1974" for blæserorkester, Bo Holten med "Mahler-impromptu" for orkester, samt undertegnede med "Sonate for hornkvartet". En del af værkerne vil efterhånden kunne høres i DR.

Carl Bergström-Nielsen.